

نام منطقه : منطقه حفاظت شده دهج

تاریخچه حفاظت منطقه از ابتدا تاکنون: از سال ۱۳۷۰ تاکنون به واسطه پتانسیل‌های خوب منطقه همواره توسط واحد گشت سیار شهرستان شهر بابک نظارت غیر مستقیم در منطقه صورت می‌پذیرفته است. ضمناً در سال ۱۳۷۴ توسط یکی از خیرین شهر دهج محیط بانی به وسعت ۱۵۰۰ متر مربع در ابتدای شهر ساخته و یک دستگاه پیکاپ نیز جهت حفاظت صحیح منطقه تحویل واحد گشت منطقه گردید.

وسعت: ۱۰۱۵۲۶/۸۱۹ هکتار

زیستگاه: بطور کلی منطقه دارای تابستانهای معتدل و خشک و زمستانهای نسبتاً سرد و خشک می‌باشد. میانگین درجه حرارت سالانه ۱۴/۵ درجه سانتی‌گراد، حداکثر مطلق درجه حرارت ۳۵ درجه سانتی‌گراد در ماههای تیر و مرداد و همچنین حداقل مطلق دما ۱۸- درجه سانتی‌گراد در ماههای اذر و دی به وقوع می‌پیوندد. میزان بارندگی سالانه ۱۳۵ میلیمتر گزارش شده است. جهت باد غالب جنوب بوده که برابر ۲۹۷ مورد در طول سال ثبت شده و جهت باد بعدی که بیشترین وزش را داشته جهت غرب می‌باشد که در طول سال ۲۵۵ مورد ثبت شده است.

مختصات منطقه: این منطقه در ۲۰۲ کیلومتری مرکز استان، ۵۷ کیلومتری غرب شهرستان انار و همچنین در ۷۲ کیلومتری شمال غرب شهرستان شهر بابک واقع شده است.

سیمای منطقه: منطقه حفاظت شده دهج با دارا بودن سیمای کوهستانی در بخش‌های مرکز و جنوب و همچنین دشت‌های وسیع در بخش شمالی از چشم اندازهای منحصر به فردی برخوردار می‌باشد. در خصوص زمین شناسی منطقه لازم به ذکر است که عمده رسوبات منطقه دهج مربوط به دوران سنوزوئیک می‌باشد که شامل زیر دوره های پلیوسن تا پلیوستوسن می‌باشد. این منطقه از لحاظ سنگ شناسی شامل کنگلومرا، گرانیت سیلتستونی، گرانودیوریت و رسوبات ولکانیکی مانند داسیت و آندزیت می‌باشد. بقیه رسوبات مربوط به دوره ائوسن تا میوسن است که شامل نهشته‌های مس پورفیری، لاوای آندزیتی و آگلومرا است. شیب غالب بین ۰ تا ۱۴ درصد بوده که شامل دشت‌هایی همچون کفه گورخری، کفه کازه کرکشته، کفه تل گربه، کفه کازه براق، کفه خیار سونی، کفه غازی، کفه کازه سیاه و کفه آباد می‌باشد. در بخش مرکزی و جنوبی شیب بیش از ۱۹ درصد به ثبت رسیده است. جهت شیب غالب منطقه شمال شرق تا شمال غرب بوده و در قسمت های جنوبی عمدتاً جنوب شرق تا جنوب غرب می‌باشد.

جاذبه های گردشگری: منطقه دهج قابلیت فراهم نموده بستر پژوهش‌های متعدد علمی را دارا بوده و در کسب تجربه دانشجویان رشته‌های مختلف در ارتباط با شناسایی عملی فون، فلور، زمین شناسی و ... منطقه بسیار مفید می‌باشد. همچنین قرار گیری در ۲۰ کیلومتری جاده ترانزیتی تهران- یزد- کرمان - بندر

عباس می‌تواند محل مطلوبی جهت توقف مسافران محسوب گردد. ضمناً به دلیل نوع آب و هوای منطقه و خاک خوب حتی در دوره‌های خشکسالی نیازی به تامین علوفه دستی جهت تغذیه وحوش نمی‌باشد. نکته قابل توجه در خصوص دامداری‌های منطقه این است که عمدتاً دام‌های منطقه متمرکز بوده و بسیاری از آبادی‌های داخل منطقه یا فاقد سکنه و یا دارای جمعیت اندک بوده که به صورت فصلی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

پوشش گیاهی: درمنه کوهی، درمنه، خارشتر ایرانی، زنبق بیابانی، کلیپوره، بادام عاجی، مخلصه، گل میمونی شاخه سفید، کاهو، گاو چاق کن، کلاه قاضی، پیچک کاسه صاف، سگ جاز، چرخه، نوعی گون، نوعی گون کتیرایی، کنگر، شکر تیغال غول آسا، سریش، چوبک کرک غده ای، سبط نیش دار، علف بام، ارژن، زرشک زرافشانی، نسترن وحشی، بنه، قیچ، هوم، شیرین بیان کرک غده ای، کما، چویل گوشه دار، جاشیر، پرند، آنقوزه، اسپند، خیارک، درمنه، اشنان، پونه، بومادران، خرگوشک، فرفیون میوه کرکی، تربیت کرمانی، کک گریز، قدومه برگ باریک، هزار خار بلوچی و ...

پستانداران: خار پشت گوش بلند، خار پشت ایرانی، خفاش نعل اسبی بزرگ، خفاش بال سفید، شغال، گرگ، شاه روباه، روباه معمولی، کاراکال، گربه پالاس، پلنگ، کفتار، گراز، آهو، کل و بز، قوچ و میش کرمانی، دوپای کوچک، جرد ایرانی، موش خانگی، تشی، پایکا، خرگوش، گورخر و ...

پرندگان: حواصیل خاکستری، لک لک سفید، غاز خاکستری، آنقوت، خوتکا، سرسبز، کورکور سیاه، دال معمولی، سنقر سفید، سارگپه پابلند، عقاب شاهی، عقاب طلایی، عقاب دوبرادر، دلیجه معمولی، لیل، شاهین، بحری، تیهو، کبک، بلدرچین، هوبره، چاخلق، دودوک، سلیم طوقی کوچک، خروس کولی، آبچلیک تک زی، آبچلیک آوازخوان، فالاروپ گردن سرخ، کوکر شکم سیاه، کوکر گندمی، کبوتر چاهی، قمری معمولی، قمری خانگی، یاکریم، کوکوی معمولی، شاه بوف، جغد کوچک، شبگرد معمولی، بادخورک معمولی، زنبورخوار معمولی، سبزقبا، هدهد، دارکوب باغی، چکاوک سنگلاخ، چکاوک هدهدی، چکاوک کاکلی، چکاوک شاخدار، چلچله کوهی، پرستو معمولی، دم جنبانک ابلق، دم جنبانک خاکستری، بلبل خرما، سنگ چشم بزرگ، دم چتری، دم سرخ سیاه، دم سرخ معمولی، چکچک سرسیاه، چکچک ابلق جنوبی، چکچک پشت سفید، چکچک بیابانی، چکچک دشتی، طرقله کوهی، طرقله آبی، توکای گلوسیه، سسک جنبان، سسک سرسیاه، مگس گیر خالدار، کمرکلی بزرگ، زرده پره سرسیاه، سهره جنگلی، سهره معمولی، سهره کوهی، سهره صورتی، گنجشک معمولی، سار معمولی، پری شاهرخ، زاغی، زاغ بور، زاغ نوک سرخ، کلاغ سیاه، کلاغ ابلق، غراب و ...

خزندگان: مار قیطانی، مار پلنگی، شترمار، تیرمار، مار شاخدار، مار جعفری، بزوجه بیابانی، لاک پشت مهمیزدار شرقی، آگامای صخره ای، آگامای سرورغی خاکستری، آگامای چابک، لاسرتای ایرانی و ...